

CCDA

California Commission
on Disability Access

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի ուղեցույց՝ Բիզնես սեփականատերեր և օպերատորներ

Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգիրք (California Building Code, CBC), 2022թվ-ի
հրատարակություն

* Հրապարակում՝ 05-15-2024, այս փաստաթուղթը հիմնված է Կալիֆոռնիայի
շինարարության մասին օրենսգրքի 2022թ.-ի հրատարակության վրա և չի
թարմացվի, քանի դեռ օրենսգիրքը համապատասխան փոփոխության չի
ենթարկվել:

DGS

CALIFORNIA DEPARTMENT OF
GENERAL SERVICES

Խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ այս գործիքակազմը տարրերի և տարածքների համապարփակ ցանկ չէ, որոնք պետք է հասանելի լինեն 2022թվ-ի Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգրքի (CBC) համաձայն: Թեև հանրության կողմից օգտագործվող կայանատեղիները պետք է հասանելի լինեն թե՛ Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների մասին օրենքի (ADA) և թե՛ CBC-ի համաձայն, CBC-ի դրույթներն ավելի սահմանափակող են, քան ADA-ի պահանջները: Հետևաբար, սույն փաստաթղթի շրջանակը և տեխնիկական դրույթները վերաբերում են միայն CBC-ի հետ համատեղ գործող բաժիններին:

Մատչելիության կարիք ունեցողների բոլոր պահանջների մասին տե՛ս Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգիրքը:¹

Օգտագործված հապավումների ցանկ

- **ADA**` Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների մասին օրենք
- **CASp**` Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության հարցերով վկայագրված մասնագետ
- **CalCAP**` Կալիֆոռնիայի մայրաքաղաքի Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության ծրագիր
- **CBC**` Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգիրք
- **CCDA**` Կալիֆոռնիայի հաշմանդամություն ունեցողների մատչելիության հարցերով հանձնաժողով
- **CFILC**` Կալիֆոռնիայի անկախ ապրելու կենտրոնների հիմնադրամ
- **CSLB**` Կապալառուների պետական լիցենզիավորման խորհուրդ
- **DSA**` Նահանգային ճարտարապետների բաժանմունք
- **EVCS**` Էլեկտրոմոբիլների լիցենզիավորման կայաններ
- **ISA**` Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության միջազգային խորհրդանիշ

¹ Միջազգային օրենսգրքի խորհուրդ (ICC): 2022թվ-ի ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐԷ, ՎԵՐՆԱԳԻՐ 24, ՄԱՍ 2, ՀԱՏՈՐ 1, Գլուխ 11Բ: Հասանելի է 2024 թվականի մարտի 3-ի դրությամբ: <http://codes.iccsafe.org/content/CABC2022P1/chapter-11b-accessibility-to-public-buildings-public-accommodations-commercial-buildings-and-public-housing>.

Բովանդակություն

Ինչպե՞ս օգտագործել այս գործիքակազմը	1
Ինչո՞ւ է սա կարևոր ձեր և ձեր հաճախորդների համար	1
Սահմանումներ	2
Ո՞վ է հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության հարցերով վկայագրված մասնագետը (CASP):	3
Պարտականություններ և իրավական պատասխանատվություն	4
Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի պայմանների գնահատման հարցեր	5 - 7
Հաստատության տեխսպասարկում	8 - 9
Հարկային խրախուսման ծրագրեր՝ խոչընդոտների վերացման համար	10
Դրսի մատչելի երթուղի հաշմանդամություն ունեցողների համար	11
Հաշմանդամություն ունեցողների համար երթուղու հասկացողություն	11
Մայթեզրերի թեքահարթակներ	12 - 13
Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի տարածքի քանակը	13
Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներ բացօթյա ճաշարանների մոտ	14
Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներ և էլեկտրամոբիլների լիցքավորման կայաններ (EVCS)	14
Ռեսուրսներ	15 - 16
Վարկեր	17

Ինչպե՞ս օգտագործել այս գործիքակազմը

Գիտե՞ի՞ք, որ պաշտոնական բողոքների առնվազն մեկ երրորդը վերաբերում է հաշմանդամություն ունեցողների համար մատչելի կայանատեղիների և երթուղիների հետ կապված խնդիրներին:

Հետևյալ գործիքակազմը և կրթական տեղեկատվությունը նախատեսված են, որպեսզի ձեզ օգնեն խուսափել այդ բողոքներից: Այս գործիքակազմը նախատեսված չէ որպես ստուգաթերթ՝ օգտագործելու CBC-ի հատուկ պահանջների փոխարեն: Ավելի շուտ, նպատակն է իրազեկել, ընդհանուր առմամբ ամփոփել պահանջները և տրամադրել տեղեկատվություն բարելավման համար առկա ռեսուրսների մասին: Այս տեղեկատվությունը նախատեսված չէ փոխարինելու հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության հարցերով վկայագրված մասնագետի (CASP) կամ լիցենզավորված պրոֆեսիոնալ դիզայների կամ իրավասու ֆինանսական կամ իրավական խորհրդատվության գնահատումը:

Ինչո՞ւ է սա կարևոր ձեր և ձեր հաճախորդների համար

Ինչո՞ւ է սա կարևոր ձեր և ձեր հաճախորդների համար

Դա օրենք է – ADA-ն ուժի մեջ է մտել (Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների մասին օրենք) 1990 թվականին Այն իրավական պարտավորություն է սահմանել բիզնեսի և շենքերի սեփականատերերի համար՝ ապահովելու իրենց ապրանքներից և ծառայություններից ինքնուրույն օգտվելու մատչելիությունը: Կան նաև Կալիֆոռնիայի նահանգային օրենքներ և շինարարական կանոններ, որոնք սահմանում են պահանջներ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար: Դրանց չհետևելը կարող է հանգեցնել ձեր և ձեր բիզնեսի դեմ իրավական գործողությունների: Բիզնեսի խելացի սեփականատերերը խուսափում են դատական հայցերից և հսկայական ծախսերից՝ հասկանալով իրենց պարտավորությունները և հասնելով ու պահպանելով նշված պահանջների կատարումը:

Այդպես ճիշտ է – հաշմանդամություն ունեցող մարդիկ ցանկանում են ինքնուրույն օգտվել այն ամենից, ինչը մեզանից շատերն ունեն: Պահանջվող մատչելիության ապահովումը ձեր բիզնեսը բաց է դարձնում հաշմանդամություն ունեցող անհատների համար և ազդեցություն է թողնում, որը զգալիորեն բարելավում է հաշմանդամություն ունեցող անհատների, նրանց ընկերների և ընտանիքների կյանքը: Դա ոչ միայն լավ է ձեր համայնքի համար՝ այլ նաև ձեր բիզնեսի համար:

Համապատասխանության հարցեր – Հաշմանդամություն ունեցող անհատների համար համապատասխան շինարարությունը էական տարբերություն է տալիս: Հաշմանդամություն ունեցող անձը, ով օգտվում է տեղաշարժվելու սարքից, անհամապատասխան թեքություն ունեցող քայլուղին կարող է հանգեցնել, որ նա սարսափելի ձևով ընկնի: Այդ իսկ պատճառով հաշմանդամություն ունեցողների առանձնահատկությունների համար սահմանվել են շատ կոնկրետ չափանիշներ: Համապատասխանությունը նշանակություն ունի:

Սահմանումներ

Մատչելիությունը շենքի, հաստատության, տեղանքի կամ տարածքի կամ դրանց մի մասի տարբեր տարրերի համակցությունն է, որը թույլ է տալիս մուտք գործել, տեղաշարժվել և շենքն ու հաստատությունն ամբողջությամբ օգտագործել հաշմանդամություն ունեցող անձանց կողմից՝ Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգրքի համաձայն:

Ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքը հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներին կից կամ դրանց միջև ընկած տարածք է, որը հաշմանդամություն ունեցող անձին հնարավորություն է տալիս դուրս գալ մեքենայից դեպի շենքի մուտք տանող մատչելի երթուղի:

Մատչելի երթուղին մատչելի տարրերն ու տարածքները կապող շարունակական, անխոչընդոտ ուղի է, որով կարող է տեղաշարժվել անվասայլակ օգտագործող անձը, և որը նաև անվտանգ է այլ հաշմանդամություն ունեցող անձանց օգտագործման համար:

Դրսի մատչելի երթուղիները կարող են ներառել կայանման մուտքի միջանցքները, մայթեզրերի թեքահարթակները, մայրուղու հետիոտնային անցումները, հետիոտների թեքահարթակները և վերելակները:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության միջազգային խորհրդանիշը (ISA) սպիտակ կերպար է հաշմանդամի սայլակով կապույտ ֆոնի վրա և օգտագործվում է ցույց տալու համար, որ շենքերն ու շինությունները նախագծված են այնպես, որ օգտագործվեն հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար:

Տեխնիկական և պաշտոնական սահմանումները տե՛ս Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգրքում:²

---

² Միջազգային օրենսգրքի խորհուրդ (ICC): 2022թ. -ի ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՍԱԳԻՐԸ, ՎԵՐՆԱԳԻՐ 24, ՄԱՍ 2, ՀԱՏՈՐ 1, Գլուխ 11Բ: Հասանելի է 2024 թվականի մարտի 3-ի դրությամբ: <http://codes.iccsafe.org/content/CABC2022P1/chapter-11b-accessibility-to-public-buildings-public-accommodations-commercial-buildings-and-public-housing>:

Ո՞վ է մատչելիության կարիք ունեցողների վկայագրված մասնագետը:

CASp-ը Կալիֆոռնիա Նահանգի կողմից վկայագրված անհատն է, ով ունի մասնագիտացված գիտելիքներ շինարարության հետ կապված մատչելիության չափանիշների վերաբերյալ:

CASp-ը կարող է ստուգել հաստատությունը մատչելիության համապատասխանության հետ կապված խնդիրների համար, տրամադրել ստուգման հաշվետվություն և թողարկել Հաշմանդամության մատչելիության ստուգման վկայականներ:

Ի՞նչ է ստուգման հաշվետվությունը և հաշմանդամության մատչելիության ստուգման վկայականը:

Շինարարության հետ կապված մատչելիության ստանդարտների համապատասխանության ակտը (Քաղաքացիական օրենսգրքի բաժին 55.51) սահմանում է ընթացակարգ, ըստ որի բիզնեսի կամ հաստատության սեփականատերը կարող է կամավոր վարձել CASp՝ ստուգելու իր հաստատությունը՝ շինարարության հետ կապված մատչելիության կիրառելի չափանիշներին համապատասխանելու համար: Վարձակալելով CASp՝ իր գույքը ստուգելու համար, գույքի սեփականատերը կամ ձեռնարկատերը կարող է տեղեկացված լինել մատչելիության խախտումների մասին և կատարել բարելավումներ՝ հասնելու և պահպանելու համապատասխանությունը շինարարության հետ կապված մատչելիության կիրառելի չափանիշներին, ինչպես նաև օգտվել օրինական օգուտներից՝ հայց ներկայացնելու դեպքում:

Որո՞նք են CASp զեկույցի առավելությունները:

CASp-ն ի վիճակի է որոշել, թե որ չափորոշիչներն են կիրառվում գույքի նկատմամբ՝ հիմնվելով հաստատության տարիքի և բարելավումների պատմության վրա: Լիցենզավորված Նախագծման մասնագետը, օրինակ՝ ճարտարապետը կամ ինժեները, կարող է իրականացնել մատչելիության համապատասխանության գնահատում, բայց միայն CASp-ը կարող է ծառայություններ մատուցել, որոնք որակվում են որպես «որակավորված պատասխանող» շինարարության հետ կապված մատչելիության պահանջով: CASp վարձելու, ստուգման հաշվետվություն ստանալու և համապատասխանության հասնելու համար անհրաժեշտ բարելավումներ կատարելու բարեխիղճ ջանքերը կարող են նվազեցնել բիզնեսի կամ գույքի սեփականատիրոջ ընկալունակությունը դատական հայցերի նկատմամբ և առաջարկել հատուկ իրավական օգուտներ, եթե նրանց դեմ դատական հայց ներկայացվի:

Լրացուցիչ տեղեկությունների և CASps-ների ընթացիկ ցանկի համար կապվեք Նահանգային ճարտարապետների բաժանմունքի հետ (DSA).³

---

³ «CASp գույքի ստուգում»՝ <http://www.dgs.ca.gov>: 2022թ. -ի նոյեմբերի 18-ի դրությամբ: https://www.apps2.dgs.ca.gov/DSA/casp/casp_certified_list.aspx

Պարտականություններ և իրավական պատասխանատվություն

ADA-ն քաղաքացիական իրավունքների դաշնային օրենք է: ADA-ի համաձայն՝ ձեռնարկություններից պահանջվում է ապրանքներից և ծառայություններից օգտվելու հասանելիություն ապահովել հաշմանդամություն ունեցող անհատների համար: Հաստատությունները, որոնք կառուցվել են 1993թ.⁴-ի հունվարի 26-ից հետո, պետք է համապատասխանեն շինարարության պահին գործող չափանիշներին և պահանջվում է պահպանել ստանդարտների համապատասխանությունը: Մինչև այս ամսաթիվը կառուցված հաստատությունների համար սեփականատերերը պետք է հեռացնեն խոչընդոտները, որոնք հեշտությամբ հասանելի են առանց մեծ դժվարությունների կամ ծախսերի: Սեփականատերը, ով որոշել է, որ ի սկզբանե դժվար էր հասնել ֆիզիկական պատնեշի վերացմանը, պետք է պարբերաբար վերազնահատի ժամանակի ընթացքում պատնեշի վերացման իրագործելիությունը և պլանավորի արգելապատնեշի հեռացումը, որպեսզի հաստատությունը պահպանի հաշմանդամություն ունեցողների համար անհրաժեշտ մատչելիությունը, ինչպես պահանջվում է օրենքով:

Համաձայն ADA-ի և Կալիֆոռնիայի օրենքների՝ և՛ գույքի սեփականատերը, և՛ վարձակալը/բիզնես սեփականատերը պատասխանատու են տարածքների մատչելիության ապահովման համար: Այդ իսկ պատճառով կարևոր է վերանայել վարձակալության պայմանագրերը՝ որոշելու, թե որ կողմն է պատասխանատու հաստատությունների մատչելիությունն ապահովելու համար:

Կալիֆոռնիայում առևտրային անշարժ գույքի սեփականատերը պարտավոր է նշել յուրաքանչյուր վարձակալության պայմանագրում, որը կնքվել է 2017 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո, թե արդյոք շինությունները ստուգվել են CASp-ի կողմից: Եթե չեն ստուգվել, սեփականատերը պետք է թույլ տա վարձակալին վարձել CASp և համաձայնության գալ վերանորոգման ծախսերի շուրջ:

Եթե սեփականատերը CASp-ով ստուգել է գույքը, նա պետք է հնարավորություն տա ապագա վարձակալին վերանայել CASp-ի հաշվետվությունը վարձակալության պայմանագիրը կնքելուց 48 ժամ առաջ, և եթե դա նախատեսված չէ, վարձակալին իրավունք է տրվում չեղյալ համարել պայմանագիրը՝ հիմնվելով հաշվետվությունում առկա տեղեկատվության վրա, պայմանագրի ստորագրումից հետո մինչև 72 ժամվա ընթացքում (Քաղաքացիական օրենսգրքի բաժին 1938):⁴

⁴ Տեղեկություններ Կալիֆոռնիայի օրենսդրության մասին: «Կալիֆոռնիայի քաղաքացիական օրենսգրքի բաժին 1938»: Հասանելի է 2023 թվականի օգոստոսի 25-ի դրությամբ: https://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes_displaySection.xhtml?sectionNum=1938&lawCode=CIV

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի պայմանների գնահատման հարցեր

Հետևյալ հարցերից որևէ մեկին «Ոչ» պատասխանելը կարող է ցույց տալ, որ ձեր կայանատեղիում առկա են հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար անհրաժեշտ մատչելիության խախտումներ:

Ստորև բերված ցանկը չի ներառում կայանատեղիների մատչելիության բոլոր պահանջները և ինքնագնահատման ստուգաթերթ չէ՝ ձեր կայանելու տարածքի համապատասխանությունը որոշելու համար:

Խնդրում ենք կապվել CASp-ի հետ՝ ստուգման հարցում ձեզ օգնելու համար:

Գտնվելու վայրը և դասավորությունը

Արդյոք հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներն ու ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքները նախագծված են այնպես, որ դրանցից օգտվող մարդիկ ստիպված չլինեն տեղաշարժվել այլ կայանատեղիներ, բացի այն կայանատեղիից, որտեղ նրանք կայանել են:

Արդյոք կա՞ մայրեզր կամ կայանատեղիի հենարան տրանսպորտային միջոցի ներխուժումը կանխելու համար՝ հարակից մատչելի երթուղու պահանջվող լայնությունից դուրս:

Արդյոք ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքը հարո՞ւմ է հաստատության մուտք տանող մատչելի երթուղուն:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի չափը

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք ունեն առնվազն 18 ոտնաչափ երկարություն:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք ունեն առնվազն 9 ոտնաչափ լայնություն:

Հաշմանդամություն ունեցողների ֆուրգոնների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք առնվազն 12 ոտնաչափ լայնություն ունեն՝ 5 ոտնաչափ լայնությամբ ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքով կամ 9 ոտնաչափ լայնություն՝ 8 ոտնաչափ լայնությամբ տարածքով:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի չափը

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք ունեն առնվազն 18 ոտնաչափ երկարություն:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք ունեն առնվազն 9 ոտնաչափ լայնություն:

Հաշմանդամություն ունեցողների ֆուրգոնների համար կա՞ն կայանատեղիներ, որոնք առնվազն 12 ոտնաչափ լայնություն ունեն՝ 5 ոտնաչափ լայնությամբ ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքով կամ 9 ոտնաչափ լայնություն՝ 8 ոտնաչափ լայնությամբ տարածքով:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի պայմանների գնահատման հարցեր

Հետևյալ հարցերից որևէ մեկին «Ոչ» պատասխանելը կարող է ցույց տալ, որ ձեր կայանատեղիում առկա են հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար անհրաժեշտ մատչելիության խախտումներ:

Ստորև բերված ցանկը չի ներառում կայանատեղիների մատչելիության բոլոր պահանջները և ինքնագնահատման ստուգաթերթ չէ՝ ձեր կայանելու տարածքի համապատասխանությունը որոշելու համար:

Խնդրում ենք կապվել CAsp-ի հետ՝ ստուգման հարցում ձեզ օգնելու համար:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի և ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքի մակերեսները

Մակերեսի թեքությունները չեն գերազանցում 1:48 (2,08%)-ը բոլոր ուղղություններով:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի և ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքի մակերեսները կայուն, դիմացկուն և չսայթաքող են:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները և ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքները մակարդակի փոփոխություններ չունեն:

Մակերեսի նշումներ

Ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքները նշված են կապույտ եզրագծով:

Ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքները նշված են կապույտ կամ սպիտակ անկյունագծերով միմյանցից ոչ ավելի, քան 36 մատնաչափ հեռավորության վրա:

Ավտոմեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված տարածքի ներսում սպիտակ տառերով գրված է «ՉԿԱՅԱՆԵԼ»՝ առնվազն 12 մատնաչափ բարձրությամբ և այնպես, որ այն տեսանելի լինի հարակից տրանսպորտային միջոցի կողմից:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար յուրաքանչյուր կայանատեղի նշված է ISA-ի (Ավտոմատացման միջազգային միություն) նշանով:

ISA-ի նշանը սպիտակ է կապույտ ֆոնի վրա և առնվազն 36 մատնաչափ լայնություն և 36 մատնաչափ բարձրություն ունի:

ISA-ի նշանի կենտրոնական գիծը կայանատեղիի կենտրոնական գծից 6 մատնաչափից ավել չէ:

ISA-ի կողմերը զուգահեռ են կայանատեղիի երկարությանը, և արդյոք դրա ներքևի անկյունը հավասար է կայանատեղիի վերջին, թե՛ դրա ստորին հատվածը համահունչ է դրա հետ:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի պայմանների գնահատման հարցեր

Հետևյալ հարցերից որևէ մեկին «Ոչ» պատասխանելը կարող է ցույց տալ, որ ձեր կայանատեղիում առկա են հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար անհրաժեշտ մատչելիության խախտումներ:

Ստորև բերված ցանկը չի ներառում կայանատեղիների մատչելիության բոլոր պահանջները և ինքնագնահատման ստուգաթերթ չէ՝ ձեր կայանելու տարածքի համապատասխանությունը որոշելու համար:

Խնդրում ենք կապվել CAsp-ի հետ՝ ստուգման հարցում ձեզ օգնելու համար:

.....

Նշաններ

Հաշմանդամություն ունեցողների համար յուրաքանչյուր կայանատեղիի վրա կա՝ ISA-ի սպիտակ նշան կապույտ ֆոնի վրա:

ISA-ի տակ կա՝ ցուցանակ, որտեղ գրված է «ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՏՈՒԳԱՆՔ՝ \$250 ԴՈԼԱՐ»:

Կա՝ «VAN ACCESSIBLE» նշան, որը ցույց է տալիս հաշմանդամություն ունեցողների ֆուրգոնների համար նախատեսված կայանատեղիները:

Նշանները մշտապես տեղադրված են կայանատեղիին կից՝ կայանատեղիի սկզբում գտնվող կայանատեղիի համար նախատեսված լայնության սահմաններում, թե՛ կայանատեղիի վերջում գտնվող պատին:

Նշանների ներքևի մասի և պատրաստի հատակի կամ գետնի մակերեսի միջև հեռավորությունը առնվազն 60 մատնաչափ է:

Եթե նշանը տեղադրված է երթևեկության ուղու վրա, ցուցանակի ստորին հատվածը հատակից կամ գետնից առնվազն 80 մատնաչափ է բարձր:

Կա՝ լրացուցիչ նշան յուրաքանչյուր կայանատեղիի մուտքի մոտ (կամ անմիջապես հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիին կից և տեսանելի՝ է յուրաքանչյուր կայանատեղիից), որը կնախագուշացնի անձանց, ովքեր իրավասու չեն կայանել հաշմանդամություն ունեցողների համար նախատեսված կայանատեղիներում՝ նշելով, թե որտեղից վերցնել քարշակվող մեքենաները:

Հաստատության տեխնապասարկում

Յուրաքանչյուր հաստատություն պահանջում է հաշմանդամություն ունեցողների համար գործառնությունների պահպանում: Սպասարկման աշխատանքները պահպանելու համար, ինչպես օրինակ՝ կայանատեղիների երթուղիները փոխելը, չեն խաթարում կամ վտանգի ենթարկում սահմանափակ կարողություններ ունեցողների պահանջները՝ նախքան սպասարկում կատարելը, դիմեք CASp-ին օգնության համար:

Ինչպես գտնել CASp

CASP-երի ցանկը կարելի է գտնել այս հղումով՝ Նահանգային ճարտարապետների բաժանմունքի կայքէջում, որտեղ կարելի է գտնել CASp-ի գույքի ստուգման տեղեկատվությունը՝

https://www.apps2.dgs.ca.gov/DSA/casp/casp_certified_list.aspx

Ինչպես գտնել կապալառու

Կապալառուների Նահանգային լիցենզիավորման խորհուրդը (CSLB) պաշտպանում է սպառողներին՝ կարգավորելով շինարարության ոլորտը քաղաքականությունների միջոցով, որոնք նպաստում են շինարարության հետ կապված հարցերում հասարակության առողջության, անվտանգության և ընդհանուր բարեկեցության պահպանմանը: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք CSLB-ի կայքէջը՝ <https://www.cslb.ca.gov/>: CSLB-ն կարգավորում է կապալառուների աշխատանքը և լիցենզիաներ է տալիս տարբեր շինարարական ոլորտներում՝ որպես կապալառու բիզնես վարելու համար: CSLB-ն նաև օգտակար տեղեկատվություն է տրամադրում իր կայքէջում, որպեսզի օգնի սպառողներին վարձել պատշաճ լիցենզավորված կապալառու: Տեղեկատվության համար այցելեք CSLB-ի կայքէջը:⁵

⁵ «CSLB - Կալիֆոռնիայի Նահանգային արտոնագրման խորհուրդ»:
<https://www.cslb.ca.gov/>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 18-ի դրությամբ: <https://www.cslb.ca.gov/>:

Հաստատության տեխասարկում

Յուրաքանչյուր հաստատություն պահանջում է հաշմանդամություն ունեցողների համար գործառույթների պահպանում: Սպասարկման աշխատանքները պահպանելու համար, ինչպես օրինակ՝ կայանատեղիների երթուղիները փոխելը, չեն խաթարում կամ վտանգի ենթարկում սահմանափակ կարողություններ ունեցողների պահանջները՝ նախքան սպասարկում կատարելը, դիմեք CASp-ին օգնության համար:

Ստեղծեք սպասարկման պլան, որպեսզի ապահովեք հաշմանդամություն ունեցողների համար առկա գործառույթների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր բիզնես կամ հաստատության սեփականատեր պետք է մշակի տեխնիկական սպասարկման պլան, որն ապահովում է հաշմանդամություն ունեցողների համար պայմանների առանձնահատկությունները՝ շինարարության պահին կիրառելի չափանիշներին համապատասխան: Սպասարկման խնդիրները կարող են ունենալ հարակից ծախսեր, ուստի կարևոր է համապատասխան բյուջե կազմել:

Համաձայն CCDA-ի՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար 10 ենթադրյալ խախտման դեպքերը շինարարության հետ են կապված և հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիների խախտումները հաճախ հիմք են հանդիսանում խտրականության հայցի համար: Այսպիսով, բիզնես սեփականատերը կարող է նախ և առաջ լուծել սահմանափակ կարողություններ ունեցողների համար արտաքին մատչելիության խախտումները: Ցանկալի է նաև փաստաթղթավորել սահմանափակ կարողություններ ունեցողների համար պայմանների պահպանման ջանքերը՝ ամսաթվերով, լուսանկարներով և անդորրագրերով, քանի որ դա կարող է ցույց տալ ձեր նվիրվածությունը մատչելիությանն ուղղված առանձնահատկությունները պահպանելուն այն դեպքում, երբ ձեր դեմ խտրականության պահանջ է ներկայացվում:

Վերապատրաստել աշխատակիցներին

Աշխատակիցներին սովորեցնել հաշմանդամության վարվելակարգը՝ հաշմանդամություն ունեցող հաճախորդներին սպասարկելու, կենդանիներին սպասարկելու և մատչելի առանձնահատկությունների պահպանման ժամանակ:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար տեղական ուսուցման և լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի անկախ ապրելու կենտրոնների հիմնադրամ (CFILC):⁶

⁶ «CFILC - Կալիֆոռնիայի անկախ ապրելու կենտրոնների հիմնադրամ» <http://www.cfilc.org>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 18-ի դրությամբ: <https://www.cfilc.org>:

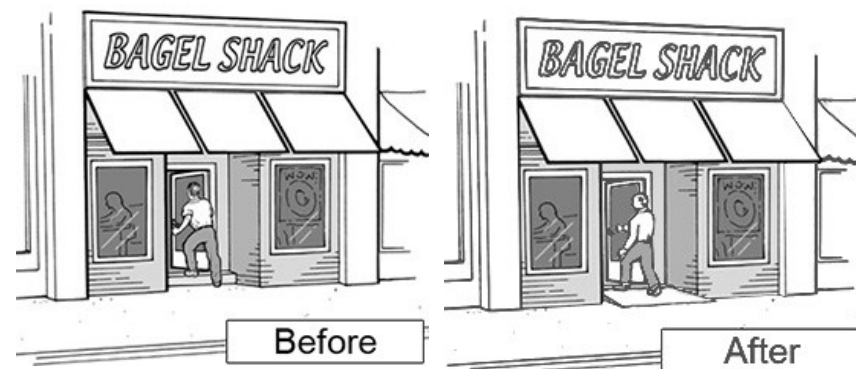

Հարկային խրախուսման ծրագրեր՝ խոչընդոտների վերացման համար

Ճեռնարկությունները կարող են իրավասու լինել փոխհատուցել արգելքների հեռացման ծախսերը դաշնային կառավարության կողմից՝ Հաշմանդամություն ունեցողների համար մատչելիության պայմաններին ուղղված վարկի (մինչև \$10,000 դոլար) և ճարտարապետական խոչընդոտների հեռացման հարկային արտոնության (մինչև \$15,000 դոլար) միջոցով: Հաշմանդամություն ունեցողների համար մատչելիության պայմաններին ուղղված վարկը հասանելի է իրավասու փոքր ձեռնարկություններին, իսկ ճարտարապետական խոչընդոտների վերացման հարկային արտոնությունը հասանելի է բոլոր ձեռնարկություններին: Խոչընդոտների վերացման ծախսերը չեն ներառում այն ծախսերը, որոնք վճարվել կամ կատարվել են 1990 թվականի նոյեմբերի 5-ից հետո առաջին անգամ շահագործման հանձնված որևէ հաստատության հետ կապված:

Հաշմանդամություն ունեցողների հարկային վարկի համաձայն՝ ողջամիտ և անհրաժեշտ ծախսերը կարող են փոխհատուցվել այնպիսի դեպքերում, ինչպիսիք են որակյալ թարգմանիչների տրամադրումը կամ խուլ կամ դժվար լսող անձանց աուդիո նյութեր տրամադրելու այլ մեթոդները, տեսողական խնդիրներ ունեցող անձանց նյութերի մեթոդների տրամադրումը կամ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար սարքավորումների կամ սարքերի ձեռքբերումը և փոփոխումը: Խնդրում ենք այցելել Ներքին եկամուտների ծառայության (IRS) կայքէջ՝ ծրագրի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների և վարկերն ու արտոնություններն առավելագույնի հասցնելու ուղիների համար:⁷

Կալիֆոռնիայի մայրաքաղաքի Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության ծրագրի (CalCAP), Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների մասին օրենքի (CalCAP/ADA) ֆինանսավորման ծրագիրն օգնում է իրավասու փոքր բիզնեսին ֆինանսավորել իրենց գոյություն ունեցող փոքր բիզնեսի հաստատությունների փոփոխման կամ արդիականացման ծախսերը՝ ADA-ի պահանջներին համապատասխան: Բիզնեսները կարող են վարկի ավելի լավ պայմաններ ստանալ վարկատուից, եթե վարկն ընդգրկված է CalCAP/ADA-ի ֆինանսավորման ծրագրում: Այս վարկի մասին ավելին իմանալու համար դիմեք Կալիֆոռնիայի աղտոտման հարցերով վերահսկման ֆինանսավորման մարմնի ADA ծրագրին:⁸

Դաշնային հարկային արտոնությունների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք ADA-ի ազգային ցանցի արագ խորհուրդներ և հարկային արտոնություններ բաժինը:⁹

⁷ «IRS-ի հարկային տեղեկատվություն ձեռնարկությունների համար»: <https://www.irs.gov/>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 18-ի դրությամբ: <https://www.irs.gov/businesses>:

⁸ «CalCAP/ADA-ի ծրագիր»: <https://www.treasurer.ca.gov/>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 18-ի դրությամբ: <https://www.treasurer.ca.gov/cpcf/calcap/ada/faq-ada.asp>:

⁹ «ADA-ի կարճ հարցեր - հարկային արտոնություններ»: <http://www.adata.org>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 30-ի դրությամբ: <https://adata.org/factsheet/quicktips-tax>:

Դրսի մատչելի երթուղիներ

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիից մատչելի երթուղին անհրաժեշտ է հաշմանդամություն ունեցող անհատներին, որ կարողանան հասնել ձեր բիզնեսի մուտքին:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները պետք է լինեն մատչելի մուտքի ամենակարճ մատչելի երթուղու վրա:

Եթե կայանատեղին սպասարկում է մեկից ավելի մատչելի մուտք, ապա հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները պետք է ցրված լինեն և տեղադրվեն յուրաքանչյուր մատչելի մուտքի ամենակարճ մատչելի երթուղու երկայնքով:

Մանրամասն պահանջները տես Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգրքում:¹⁰

Ինչը պետք է հաշվի առնել.

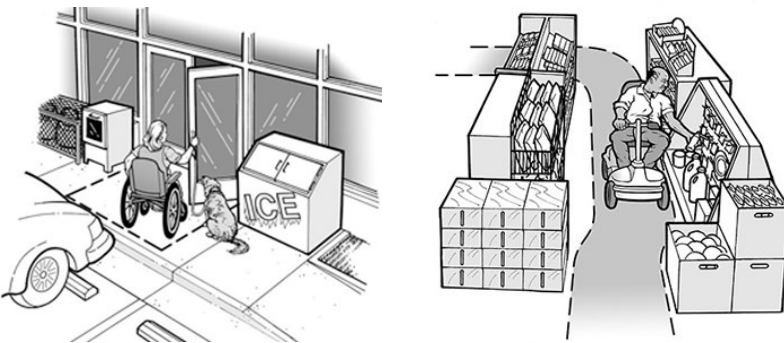
- Մատչելի երթուղում վազքի թեքություն և խաչաձև թեքություն — լանջերը համապատասխանաբար 1:20 և 1:48 են:
- Օգտագործված նյութերի տեսակը — դրանք դիմացկուն են և սայթաքուն չեն:
- Մակարդակի փոփոխություններ – Ունեն առավելագույն ուղղահայաց փոփոխություն 1/4 մատնաչափ, թե՛ թեքված են 1:2-ից ոչ ավելի թեքությամբ՝ 1/4"-ից 1/2" մակարդակի փոփոխության դեպքում:

Մատչելի երթուղիների հասկացություն

Մատչելի երթուղին շարունակական, անխոչընդոտ ուղի է, որը կապում է մատչելի տեղանքի, շենքի կամ հաստատության մատչելի տարրերն ու տարածքները, որով կարող է տեղաշարժվել անվասայլակ օգտագործող անձը, և որը նաև անվտանգ է այլ հաշմանդամություն ունեցող անձանց օգտագործման համար:

Ներքին մատչելի երթուղիները պետք է միացնեն շենքի բոլոր հասանելի տարրերն ու տարածքները և կարող են ներառել միջանցքներ, միջանցիկ սրահներ, հատակներ, թեքահարթակներ, ամբարձիչներ և վերելակներ:

Արտաքին մատչելի

Երթուղիները սկսվում են ժամանման կետերից, ինչպիսիք են հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները և հանրային մայթերը, և կարող են ներառել այնպիսի տարրեր, ինչպիսիք են մայթեզրի թեքահարթակները, քայլուղիները և թեքահարթակները: Հարթակ ապահովող վերելակները կարող են օգտագործվել այնտեղ, որտեղ թույլատրվում է CBC-ի կողմից:¹⁰

¹⁰ International Code Council (ICC). 2022 CALIFORNIA BUILDING CODE, TITLE 24, PART 2, VOLUMES 1, Chapter 11B. Accessed March 3, 2024. <http://codes.iccsafe.org/content/CABC2022P1/chapter-11b-accessibility-to-public-buildings-public-accommodations-commercial-buildings-and-public-housing>.

Մայթերի թեքահարթակներ

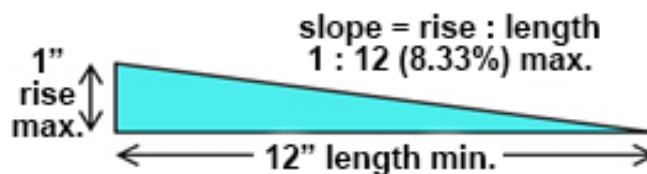

Մայթերի թեքահարթակը հասանելի կապ է կայանատեղիի մակարդակի և դեպի հասանելի մուտք տանող քայլուղու միջև: Չհամապատասխանող մայթերի թեքահարթակները կարող են վտանգավոր լինել և պատասխանատվություն կրել գույքի սեփականատիրոջ համար: Այսպիսով, կարևոր է այն ճիշտ դնել:

Մայթերի թեքահարթակը առնվազն 4 ոտնաչափ լայնություն ունի և գտնվում է թույլ թեքության վրա, որպեսզի հաշմանդամի սայլակներով անհատներն ավելի հեշտ տեղաշարժվեն հաշմանդամություն ունեցողների համար նախատեսված կայանատեղիներից դեպի շքամուտք: Առանց մայթերի թեքահարթակի, հաշմանդամություն ունեցող մարդիկ, ովքեր օգտվում են անվասայլակներից, մայթ հասնելու միջոց չեն ունենա:

Թեև CBC-ն ունի շատ մանրամասն պահանջներ մայթերի թեքահարթակների հետ կապված, սակայն ամենակարևոր տարրերն են՝

Մայթերի թեքահարթակի թեքությունը □ Մայթերի թեքահարթակի առավելագույն թույլատրելի թեքությունը 1:12 կամ 8,33% է: 1:12-ից կամ 8,33%-ից ավելի թեքություններին չափազանց դժվար է հմտորեն տեղաշարժվել անվասայլակով: Վերջնական թեքությունը սովորաբար ստուգվում է շենքի տեսուչի կամ CAsp-ի կողմից՝ օգտագործելով 2 ոտնաչափ երկարությամբ թվային մակարդակ:

Մայթերի թեքահարթակներ (Շարունակելի)

Մայթերի թեքահարթակները լրացուցիչ հատուկ պահանջներ ունեն լայնացող կողմերի և իջվածքների թեքության համար, ինչպես նաև պահանջում են տեսանելի նախազգուշացումների տրամադրում, որն անհարթ մակերես է, սովորաբար դեղին, մայթերի թեքահարթակի եզրին: Տեսանելի նախազգուշացումները տրամադրվում են կույր կամ թույլ տեսողություն ունեցող մարդկանց՝ զգուշացնելու նրանց, երբ նրանք մտնում են տրանսպորտային միջոց կամ փողոցի տարածք:

Տարբեր տեսակի թեքահարթակների մասին մանրամասն տեղեկությունների համար տե՛ս CBC-ի 11B-406-ը:

Տեսանելի նախազգուշացումների մասին մանրամասն տեղեկությունների համար տե՛ս CBC-ի 11B-705-ը:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի տարածքի քանակը

ԿԱՅԱՆՄԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ԿԱՅԻՆԱՏԵՂԻՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹԻՎԸ	ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ԿԱՅԻՆԱՏԵՂԻՆԵՐԻ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ԹԻՎԸ
1-ից 25	1
26-ից 50	2
51-ից 75	3
76-ից 100	4
101-ից 150	5
151-ից 200	6
201-ից 300	7
301-ից 400	8
401-ից 500	9
501-ից 1,000	2%-ը
1,001 և ավելի	ընդհանուր 20-ի, գումարած 1 յուրաքանչյուր 100-ի կամ դրա 1000-ը գերազանցող մասի համար

Ստորև բերված է CBC-ի Աղյուսակ 11B-208.2-ի պատճենը: Տեղեկությունների համար, թե հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներից ընդհանուր քանիսը պետք է մատչելի լինեն ֆուրգոնների համար, տես CBC-ի 208.2.4-ը:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներ բացօթյա սրճարանների մոտ

Ամառային պատշգամբով սրճարանները հաճախ կառուցվում են այն վայրերում, որոնք ի սկզբանե եղել են կայանատեղիներ: Երբ բացօթյա սրճարանները նախատեսվում են կառուցել այնպիսի տարածքներում, որոնք նախկինում օգտագործվել են կայանատեղիների համար, կարևոր է, որ հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները չհանվեն շահագործումից:

Խնդրում ենք դիմել ձեր տեղական իշխանություններին հետագա ուղեցույցի համար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս CCDA-ի բացօթյա սրճարանների և փողոցից սննդի պատվերը ստանալու հաշմանդամություն ունեցող անձանց նկատառումների բաժինը:¹¹

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներ և Էլեկտրոմոբիլների լիցքավորման կայաններ

Էլեկտրոմոբիլների լիցքավորման կայանները (EVCS) կայանատեղիներ չեն: Հասարակական տարածքներում EVCS-ը և ավտոկայանատեղիներ տարբեր ծառայություններ են, որոնք տրամադրվում են բիզնես կամ հաստատության սեփականատիրոջ կողմից: Էլեկտրոմոբիլների վարորդները կարիք չկա, որ լիցքավորման մեքենան ամեն անգամ կայանելիս, ուստի Կալիֆոռնիայի օրենքը պահանջում է, որ EVCS-ը հատուկ նախագծված լինի լիցքավորման համար:

EVCS-ի ավելացումը նվազեցնում է տրամադրվող կայանատեղիների ընդհանուր թիվը և հնարավոր է նվազեցնում հաշմանդամություն ունեցողների համար պահանջվող կայանատեղիների քանակը: Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիները EVCS-ի վերածելուց առաջ, տե՛ս CBC-ի 11B-208.2 (տե՛ս էջ 10-ը) աղյուսակը:

Եթե EVCS-ը տրամադրվում է լայն հանրության համար հասանելի հաստատությունում, ապա EVCS-ը, որը հասանելի է հաշմանդամություն ունեցող անձանց, պետք է տրամադրվի՝ համաձայն CBC-ի 11B-228.3 և 11B-812 բաժինների: EVCS-ն ունի մատչելիության առանձին պահանջներ հաշմանդամություն ունեցողների կայանատեղիների հարցում:

Հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիներ և մատչելի EVCS-ն կարող են օգտագործել մեքենան նստելու-իջնելու համար նախատեսված նույն տարածքը: CASp-ի ստուգումը կարող է օգնել որոշել ձեր կողմից տրամադրված EVCS-ի մատչելիությունը ձեր սեփականությունում, և դուք պետք է խորհրդակցեք լիցենզավորված նախագծողի հետ, եթե նախատեսվում էք տեղադրել EVCS ձեր սեփականությունում:

EVCS-ի մատչելիության պահանջների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս այս տեսանյութը, որը տրամադրվել է Նահանգային ճարտարապետների բաժանմունքի կողմից: <https://www.youtube.com/watch?v=5Wd5CjI50HM&t=1688s>

¹¹ «Բացօթյա սրճարաններ և փողոցից սննդի պատվերը ստանալու հաշմանդամություն ունեցող անձանց նկատառումներ»: <https://www.dgs.ca.gov/CCDA>: Հասանելի է 2022 թվականի նոյեմբերի 15-ի դրությամբ: <https://www.dgs.ca.gov/en/CCDA/Business-Connect>:

Ռեսուրսներ

Այս հրապարակման մեջ զետեղված տեղեկատվությունը հիմնված է Կալիֆոռնիայի ստանդարտների վրա: Դաշնային ստանդարտները, որոնք կարող են ավելի քիչ սահմանափակող լինել, կարելի է գտնել ADA-ի ազգային ցանցում (<https://adata.org/>):

Կալիֆոռնիայի շինարարական ծածկագրերի և ստանդարտների մասին տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի շինարարական հարցերով ստանդարտների հանձնաժողովին (BSC) (<https://www.dgs.ca.gov/BSC>):

Մատչելիության ծրագրերի մասին տեղեկատվությունը կարելի է գտնել Կալիֆոռնիայի մայրաքաղաքի Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության ծրագրում (CalCAP) (<https://www.treasurer.ca.gov/cpcfa/calcap/ada/faq-ada.asp>):

Կալիֆոռնիայի մատչելիության մասին օրենքների և ուղեցույցների մասին տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի հաշմանդամություն ունեցողների մատչելիության հարցերով հանձնաժողով (CCDA) (<https://www.dgs.ca.gov/CCDA>):

Կալիֆոռնիայի մատչելիության մասին օրենքների և ուղեցույցների մասին տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի վերականգնողական հարցերով վարչություն (DOR) (<https://www.dor.ca.gov>):

Կալիֆոռնիայի մատչելիության մասին օրենքների, համապատասխանության խորհուրդների կամ մատչելիության պահանջների մեկնաբանման մասին տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի նահանգային ճարտարապետների բաժանմունքին (DSA) (<https://www.dgs.ca.gov/en/DSA>):

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելիության հարցերով վկայագրված մասնագետ (CASp) ստանալու համար դիմեք Կալիֆոռնիայի նահանգային ճարտարապետների բաժանմունք (DSA) — CASp Անշարժ գույքի տեսչություն (<http://www.dgs.ca.gov/casp>):

Տեղական ծրագրերի մասին տեղեկատվությունը հասանելի է Կալիֆոռնիայի անկախ ապրելու կենտրոնների հիմնադրամից (CFILC) (<https://www.cfildc.org/>):

Ռեսուրսներ

Կալիֆոռնիայի ծրագրերի մասին տեղեկությունների համար դիմեք Կալիֆոռնիայի Նահանգապետի բիզնեսի և տնտեսական զարգացման հարցերով գրասենյակ (<https://www.business.ca.gov>):

CASI մուտք գործելու համար կապվեք Մատչելիության վկայագրված մասնագետի ինստիտուտի հետ (CASI) (<https://www.casinstitute.org>):

Կապալառուի լիցենզիա ստանալու համար դիմեք Սպառողների հարցերի դեպարտամենտի Կապալառուների նահանգային լիցենզիավորման խորհուրդ (CSLB) (<https://www.cslb.ca.gov>):

Հարկային արտոնությունների մասին տեղեկատվությունը կարելի է գտնել Ներքին եկամուտների ծառայությունում (IRS) — Ձեռնարկություններ (<https://www.irs.gov/businesses>):

Այս հրապարակման մեջ զետեղված տեղեկատվությունը հիմնված է Կալիֆոռնիայի ստանդարտների վրա: Դաշնային ստանդարտների մասին տեղեկությունները կարելի է գտնել ԱՄՆ Արդարադատության նախարարության (DOJ) — Քաղաքացիական իրավունքների բաժանմունքի հաշմանդամություն ունեցողների իրավունքների բաժնում (<https://www.ada.gov>):

Այս հրապարակման մեջ զետեղված տեղեկատվությունը հիմնված է Կալիֆոռնիայի ստանդարտների վրա: Կալիֆոռնիայի շինարարության մասին օրենսգրքից (2022) օգտվելու համար տե՛ս <http://codes.iccsafe.org/content/CABC2022P1/chapter-11b-accessibility-to-public-buildings-public-accommodations-commercial-buildings-and-public-housing>:

Տեղական ծրագրերի և դասընթացների մասին տեղեկությունների համար տե՛ս Խաղաղօվկիանոսյան ADA կենտրոնի կայքէջը (<https://www.adapacific.org/>):

Այս հրապարակման մեջ զետեղված տեղեկատվությունը հիմնված է Կալիֆոռնիայի ստանդարտների վրա: Դաշնային ստանդարտների մասին տեղեկությունների համար այցելեք Միացյալ Նահանգների Մատչելիության հարցերով խորհրդի կայքէջը (<https://www.access-board.gov/>):

Վարկեր

CCDA-ի ստուգաթերթի հանձնաժողով — հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի արշավ ADA-ի համակարգողների, բիզնես սեփականատերերի և օպերատորների աշխատանքային խումբ

Drake Dillard — CCDA-ի հանձնակատար, Ծրագրի ավագ մենեջեր, Փերկինս և Ուիլ

Brandon Estes — վերլուծաբան, Կալիֆոռնիայի շինարարական ստանդարտների հանձնաժողով (BSC)

Shannon M. Mulhall, CASp — Մարդկային ռեսուրսների ավագ վերլուծաբան, Ֆրեզնո քաղաք, Հատուկ ծրագրերի Նախագահ,

Մատչելիության վկայագրված մասնագետի ինստիտուտ (CASI)

Mehdi Shadyab, CASp — Շինարար-ինժեներ, քաղաք Սան Դիեգո

Bill Zellmer, CASp — Ծրագրի մենեջեր, Ֆիզիկական մատչելիության և կարգավորող հարցերով, Sutter Health

Ike Nnaji, CASp — Նախագահ, հաշմանդամություն ունեցողների գծով մասնագետներ

CCDA-ի ստուգաթերթի հանձնաժողով — հաշմանդամություն ունեցողների համար կայանատեղիի արշավ Շինարարական արդյունաբերության աշխատանքային խումբ

Chris Barkley — Փոխնախագահ և Դաշտային գործառնությունների տնօրեն, Teichert Construction

Robert Chrisp — սեփականատեր, Chrisp ընկերություն

Roberto Cortez — Monarch Engineers-ի Նախագահ և գործադիր տնօրեն

Brian Holloway — CCDA-ի հանձնակատար, Նախագահ, Holloway Land Development

John James, CASp — Շինարարական ընկերության ներկայացուցիչ

Michael Jamnetski — Գլխավոր ռեգիստրի տեղակալ, Կապալառուների Նահանգային լիցենզավորման խորհուրդ (CSLB)

Craig Perry — Կառավարող գործընկեր, Point Source Construction-ի կառավարում

Katherine White — Հասարակայնության հետ կապերի բաժնի պետ, CSLB

CCDA-ի հանձնաժողովի անդամներ

Chris Downey – Նախագահ

Douglas Wiele – Փոխնախագահ

Guy Leemhuis – Նախկին Նախագահ

Drake Dillard

Dr. Souraya Sue ElHessen

Brian Holloway

Jacqueline Jackson

Ashley Leon-Vazquez

Scott Lillibridge

Michael Paravagna

Héctor Ramirez

Ida Clair – Նահանգային ճարտարապետ

Anthony Seferian – Արդարադատության փոխնախարար

Brian Maienschein – Համագումարի անդամ

Janet Nguyen – Համագումարի անդամ

Melissa Hurtado – Սենատոր

Brian Jones – Սենատոր

April Marie Dawson Rawlings – CCDA-ի գործադիր տնօրեն

Phil McPhaul – CCDA-ի գործառնությունների գծով մենեջեր

Abigail Ridge – CCDA-ի աշխատակազմ

Ընդհանուր ծառայությունների վարչություն (DGS) Անշարժ գույքի ծառայությունների բաժանմունք (RESO)

Խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ որոշ դեպքերում պատկերները փոփոխվել են DGS-ի անձնակազմի կողմից:

Այս էջը միտումնավոր դատարկ է մնացել:

400 R Street, Suite 310
Sacramento, CA 95811
Հեռախոսահամար՝ (916) 319-9974
Էլ փոստ՝ CCDA@dgs.ca.gov
Ֆաքս՝ (916) 376-4216
Կայքէջ՝ <https://www.dgs.ca.gov/CCDA>